

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXXIX. De Syndico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

eo post cognitam suam revocationem acta fuerunt *L. Si mandasset, 15. ff. Mandati*. Si verò ad speciale aliquod negotium cum certa persona peragendum constitutus fuit, ordinariè necessarium est, ad validam hujus revocationem, hanc non tantùm Procuratori intimatam fuisse, & innotuisse, sed debet etiam parti, cum qua v. g. contahendum erat, intimari, cum hujus vel maximè interfit, scire Procuratoris constitutionem aut revocationem.

Finitur autem officium Procuratoris etiam primò, mutuo constituentis scilicet & constituti consensu, juxta regulam juris, quâ dicitur, eodem modo dissolvi aliquid, quo colligatum est. Secundò finitur finitâ instantia per sententiam definitivam, ad quam constitutus est, cum non sit gravandus ultra, quàm in se suscipit. Tertio finitur per mortem domini constituentis, si res adhuc integra sit,

nisi caverit jam de judicato solvendo dominus seu principalis, juxta §. *Si verò aliquis. Instit. de satisfactione*. Quin imò etiam si res integra jam non sit, expirat tamen officium Procuratoris ad lites vel negotia pro Ecclesia constituti, si naturaliter, vel civiliter mortuus sit Ecclesie illius Prælatus, qui Procuratorem constituit; juxta *Clement. ult. h. t. junctâ Gloss. V. revocari*. Quia extinctâ principalis potestate, quæ non transit ad successorem, extinguitur etiam substituti potestas, ne præjudicium patiatur Capitulum, ad quod jurisdictio devolvitur, nisi fortasse cum hujus etiam consensu à Prælate Procurator constitutus fuisset ad negotia, quæ etiam Capitulum, vacante Sede, agere potest. Quartò denique expirat officium Procuratoris per hujus mortem, cum electa sit industria personæ ad hæredes non transiens.

TITVLVS XXXIX.

DE SYNDICO.

SYNDICUS differt à Procuratore, quòd hic à quocunque privato constituitur, & in causa privata possit, ille verò ab Universitate tantùm, vel Communitatis aliqujus administratoribus, uti sunt Episcopi, Capitula, Prælati Monasteriorum, &c. & quidem ad causas publicas; & hinc officium illius privatam dicitur, quod in iuris imponi non potest, hujus verò publicum, quod in iuris non nunquam suscipere quis cogitur, &c. Constituitur au-

Pirhing, Compend.

tem Syndicus ab illis ex communitate aliqua, qui jus suffragii habent, modò duæ illorum, qui volunt, possunt, & debent interesse, partes sint præsentis, & major pars præsentium consentiat; & si bona ac jura, super quibus Syndicus constituitur, communiter ad Prælatum Ecclesie v. g. & Collegium talis Ecclesie pertineant; Ad constitutionem Syndici requiritur ipsius etiam Prælati consensus: potest tamen solus etiam Præ-

D d

tus

tus Syndicum à se & Capitulo constitutum revocare in causis, in quibus solus in iudicio v. g. agere potest. Et quamvis non necessariò ex gremio Universitatis Syndicus constitui debeat, sed possit etiam esse extraneus, potest tamen in Syndicum deligi ipse etiam Universitatis talis Rector, & non tantùm unus, sed plures etiam deligi possunt; conveniens tamen

non est, ut Religiosi Syndici suorum Monasteriorum constituantur, cum à rebus forensibus abstrahi debeant) quamvis absolurè hoc cum licentia Prælati fieri possit) sed extraneum aliquem etiam Laicum constituendum, cui omnes cause in iudicio tractandæ, assignato salario, committantur, Pontifex putat in c. Sicut h. a.

TITVLVS XL.

DE IIS, QUÆ VI, METVSVE CAUSA FIUNT.

§. I.

Quid sit vis, quid metus, & quomplex?

Vis est maioris rei impetus, qui repelli non potest; metus verò instantis vel futuri periculi causâ mentis trepidatio, prout utrumque definiunt Civilistæ, qui fatentur etiam cum Theologis & Canonistis, eam inrer utrumque esse differentiam, ut vis absoluta & simpliciter dicta, tollat omne voluntarium; metus autem, actum quidem ex metu factum reddat secundùm quid involuntarium, non autem simpliciter tollat voluntarium. Unde actus ex metu facti absolurè voluntarij dicuntur, ut patet etiam ex c. Sacris 5. h. t. De quo metu sciendum adhuc est, quòd metus alius gravis dicitur, seu cadens in constantem virum, quia est magni mali alicujus præsentis vel futuri formido, (sive deinde strictè gravis ille sit, sive respectivè tantùm) alius levis, & vanus, quem facile

contemnunt omnes. Alius probabilis & justus, quem leges approbant, alius nec probabilis, nec justus. Ex illo genere sunt metus mortis corporalis, metus atrocis cruciatûs corporis, aut membri abscidendi, metus amittendi libertatem per captivitatem & servitutem; metus gravium verberum, carceris aut exilij longi; metus stupri; metus amittendi honorifici statûs, vel jaeturæ omnium bonorum temporalium, aut majoris patris; metus infamiae juris, vel facti; metus excommunicationis injustæ, &c. sive deinde hoc sibi metuatur metum passus, sive suis parentibus, liberis, uxori, & secundùm aliquos, si fratri aut sorori ea metuatur, vel alii arctissime conjuncto, cum horum mala, nostra putemus. Quin etiam metus reverentialis filij erga Patrem, subditi erga Dominum Uxoribus erga Maritum, si conjunctæ illi sint minæ, verbera, maltractatio, vel preces importunæ & sæpius repetitæ, &c. ad gravem metum ab